

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5To/101/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6921010191
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Štefan Novák, LL.M.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6921010191.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Nováka, LL.M. a sudcov JUDr. Bc. Viktora Marka, PhD. a Mgr. Jána Bednára, v trestnej veci obžalovaného M. A., pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí dňa 7. februára 2023 o odvolaní prokurátora Okresnej prokuratúry Rimavská Sobota a obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 11T/44/2021 zo dňa 12.04.2022 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. b) Tr. por. z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 11T/44/2021 zo dňa 12.04.2022.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec v r a c i a okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota bol obžalovaný M. A. uznaný za vinného pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona a § 127 ods. 4 Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že

dňa 14.08.2020 v čase okolo 16:00 hod. až 17:00 hod. manželku O.. G. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. Z., O. XXXX/XX, fyzicky napadol tak, že ju chytil za obidve ruky v oblasti lakťa a následne do nej strčil, a týmto konaním spôsobil poškodenú O.. G. A. viaceré povrchové poranenia predlaktí obojstranne, nadlaktia vpravo, chrbta, drieku, brady vľavo, jarmovej oblasti vľavo, predkolenia, kolena, členka vľavo s početnými hematómami s dobou liečenia a práceneschopnosti do 14 dní.

Za to okresný súd obžalovanému uložil podľa § 156 ods. 2 Trestného zákona s prihliadnutím na ustanovenie § 36 písm. j) Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 12 (dvanásť) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona súd výkon uloženého trestu podmiennečne odložil a podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona určil obžalovanému skúšobnú dobu v trvaní 12 (dvanásť) mesiacov.

Zároveň podľa § 73 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona uložil obžalovanému ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou.

Proti tomuto rozsudku po jeho vyhlásení na hlavnom pojednávaní dňa 12.04.2022 zahlásil odvolane okresný prokurátor čo do viny a trestu, obžalovaný si ponechal lehotu na podanie odvolania.

Obžalovaný následne využil svoje právo a v zákonnej lehote podal proti tomuto rozsudku odvolanie, ktorého písomné dôvody doručil okresnému súdu dňa 16.08.2022. V odvolaní uviedol, že považuje za správne a zákonné odôvodnenie napadnutého rozsudku v časti, v ktorej sa samosudca nestotožnil so skutkovými tvrdeniami a právnou kvalifikáciou skutku tak, ako sú uvedené v obžalobe, naproti tomu, namieta skutkové zistenia, ktoré si prvostupňový súd osvojil z vykonaného dokazovania, pričom vzhľadom k nesprávne zistenému skutkovému stavu veci je podľa obžalovaného nesprávne aj jeho právne posúdenie. Podľa napadnutého rozsudku mal súd z vykonaného dokazovania za preukázané, že obžalovaný dňa 14.08.2020 v čase okolo 16:00 hod. až 17:00 hod. manželku O.. G. A. fyzicky napadol tak, že ju chytil za obidve ruky v oblasti lakťa a následne do nej strčil, a týmto konaním spôsobil poškodenú Mgr. G. A. viaceré povrchové poranenia s dobou liečenia a práceneschopnosti do 14 dní, ktorý skutkový stav mal vyplývať z výsluchu poškodenej O.. G. A., lekárskej správy na č. I. 224-225, z výsluchu znalca O.. V. G. a záverov jeho znaleckého posudku a čiastočne z výsluchov samotného obžalovaného. Vo vzťahu k vierohodnosti výpovede poškodenej O.. G. A. poukázal na podrobné odôvodnenie rozsudku, v ktorom súd konštatoval, že poškodená nie je dôveryhodnou a jej výpoveď nemožno prijať ako pravdivú. Ďalej dôvodil, že trestné oznámenie podala pani A. ako reakciu manželky na neveru svojho manžela - obžalovaného, ktorú videla na vlastné oči, keď sa dňa 14.08.2020 v byte svedkyne G. Z. zobudila a videla ako pani Z. orálne uspokojuje jej manžela. Takéto konanie môže odôvodňovať podanie návrhu na konanie o rozvod ich manželstva, nemôže však byť dôvodom trestného stíhania obžalovaného a nemôže zakladať jeho trestnoprávnu zodpovednosť, pričom obžalovaný trvá na svojej nevine. Je pravdou, že obžalovaný poškodenú dňa 14.08.2020 chytil za ruky, bolo to však len preto, aby jej zabránil v tom, aby ho ona fyzicky napadla, nakoľko potom, ako sa zobudila a uvidela ho v chúlостivej situácii so susedou, poškodená začala kričať a nadávať jemu aj svedkyňi Z. a následne sa ho pokúsila fyzicky napadnúť oboma rukami. Toto konanie obžalovaného nie je trestným činom a ani priestupkom. Pokiaľ by, hypoteticky, vykazovalo formálne znaky trestného činu, nebolo by trestným, nakoľko by išlo o konanie v nutnej obrane. Obžalovaný v podanom odvolaní tiež zdôraznil, že poškodenú neudrel, nesotil, táto pri incidente nespada, nijako jej nenadával, práve naopak, poškodená nadávala jemu a svedkyňi Z.. Pokiaľ poškodená spadla a pri páde si spôsobila zranenia popísané vo výrokovvej časti napadnutého rozsudku, zrejme ide o následky pádu poškodenej v byte svedkyne Z. o ktorom svedkyňa Z. povedala obžalovanému, keď ju u nej hľadal. K tomuto pádu došlo bez akéhokoľvek príčinenia obžalovaného. Pokiaľ tento pád svedkyňa Z. nespomenula vo svojej výpovedi pred súdom, zrejme tak konala zo solidárnosti k poškodenej, aby ju nevykreslila pred súdom v zlom svetle, že v opitosti spadla. Pričom svoju úlohu tu zrejme zohral i pocit hanby svedkyne pred poškodenou. I táto svedkyňa však potvrdila, že k „incidentu“ došlo u nej v byte a nie v byte manželov A., ako tvrdila poškodená. Obžalovaný považoval za rovnako dôležité, že svedkyňa Z. nepotvrdila verziu prezentovanú poškodenou o tom, že obžalovaný mal do poškodenej strčiť, v dôsledku čoho mala poškodená spadnúť. Obžalovaný sa snažil poškodenú slovne upokojiť, následne poškodená odišla z bytu svedkyne Z. do ich bytu, kde sa zamkla v detskej izbe. Po niekoľkých minútach obžalovaný odišiel z bytu svedkyne Z. a vrátil sa do svojho bytu. Chcel si situáciu vysvetliť s poškodenou, ale nakoľko táto bola zamknutá v izbe, zostal v obývačke. Nič viac sa neudialo.

V ďalšej časti obžalovaný uviedol, že pokiaľ súd poukazoval na jeho výpoveď z prípravného konania, kedy sa tento vyjadril, že sa chce poškodenej ospravedlniť, obžalovaný sa i touto cestou svojej manželke ospravedlnil za neveru, ku ktorej došlo len raz. Nikdy predtým a ani potom nebol manželke neverný. Vo vzťahu k lekárskej správe, táto opisuje vyjadrenie poškodenej tak, ako ho táto urobila pred lekárom. Poškodená v čase lekárskej prehliadky bola po svojom výsluchu na polícii, kde voči obžalovanému podala trestné oznámenie. Takto je potrebné vyhodnotiť aj obsah lekárskej správy. Z výsluchu znalca MUDr. V. G. a záverov jeho znaleckého posudku vyplynulo, že podliatiny na tele poškodenej boli v rôznom štádiu vstrebávania. Nemohli preto vzniknúť naraz v jeden deň. Je preukázané, že obžalovaný nebol celý pracovný týždeň s poškodenou, nakoľko bol u sestry W. Z., nemohol preto poškodenej tieto podliatiny spôsobiť. Z výpovedí svedkýň, dcér obžalovaného a poškodenej, I. A. a M. A. vyplynulo, že poškodená trpí poruchou zrážanlivosti krvi a krvná podliatina sa jej spraví i v prípade bagateľného udrutia sa, resp. pri bežných činnostiach. Obžalovaný rovnako poukázal na výpovede svedkýň O.. W. Z. a A.. C. C. na hlavnom pojednávaní. Na základe uvedeného potom navrhol, aby krajský súd napadnutý rozsudok zrušil a sám oslobodil obžalovaného spod obžaloby, alternatívne, aby po zrušení rozsudku vec vrátil okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

Prokurátor doručil písomné dôvody odvolania okresnému súdu dňa 25.07.2022 a z týchto vyplýva, že po skončení prípravného konania bola Okresnému súdu Rimavská Sobota dňa 28.04.2021 podaná

obžaloba na obvineného M. A. za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona, s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, ako je to uvedené v podanej obžalobe. Súd po skončení dokazovania na hlavnom pojednávaní pri vynesení rozsudku za uvedený skutok a zločin spáchaný obžalovaným M. A. teda nevyhovel záverečnému návrhu dozorujúceho prokurátora a protiprávne konanie obžalovaného prekvalifikoval len ako prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona, s poukazom na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona a § 127 ods. 4 Trestného zákona. Poukázal, že súd sa s obžalobou nestotožnil a svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že na základe dokazovania na hlavnom pojednávaní a po vyhodnotení všetkých dôkazov mal za preukázané, že obžalovaný dňa 14.08.2020 v čase okolo 16:00 hod. až 17:00 hod. manželku O.. G. A. fyzicky napadol tak, že ju chytil za obidve ruky v oblasti lakťa a následne do nej strčil, a týmto konaním spôsobil poškodenú Mgr. G. A. viaceré povrchové poranenia s dobou liečenia a práceneschopnosti do 14 dní. Tieto skutočnosti vyplývajú jednak z výsluchu samotnej poškodenej, a to tak v prípravnom konaní, ako aj na hlavnom pojednávaní a ďalej sú preukázané aj listinnými dôkazmi, ktoré boli na hlavnom pojednávaní čítané. Ide najmä o lekársku správu na poškodenú z chirurgie, (čl. 224 až 225).

Následne vyslovil názor, že takéto rozhodnutie súdu pokladá za nedôvodné a nezákonné a vyjadril presvedčenie, že v priebehu vyšetrovania bolo všetkými zadováženými dôkazmi, ako aj na hlavnom pojednávaní na Okresnom súde Rimavská Sobota jednoznačne preukázané, že obžalovaný M. A. naplnil svojím dlhodobým protiprávnym konaním všetky zákonné znaky skutkovej podstaty zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona, s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b) Trestného zákona, po stránke subjektívnej i objektívnej tak, ako to je uvedené v obžalobe. Obžalovaného z tejto trestnej činnosti v prípravnom konaní i na hlavnom pojednávaní usvedčujú dôkazy, ktoré súd, ale v súhrne nesprávne vyhodnotil. Jedná sa o trestné oznámenie O.. G. A. a jej následné výpovede ako svedkyne a zároveň poškodenej v priebehu vyšetrovania a neposlednom rade pred súdom, tiež je jeho protiprávne konanie dokázané svedeckými výpoveďami L. G., O.. W. Z., Kláry O., V. S., čiastočne aj svedeckými výpoveďami I. A., M. A. a P. H., výpoveďou znalca z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvia chirurgie a traumatológie O.. V. G., ktorý vypracoval znalecký posudok č. 114/2020 na poškodenú O.. G. A., znaleckým posudkom č. 25/2020 z odboru zdravotníctva, odvetvia klinickej psychológie dospelých na poškodenú O.. G. A., znaleckým posudkom č. 63/2020 z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvia psychiatrie č. 33/2020 na poškodenú O.. G. A., znaleckým posudkom č. 109/2020 z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvia psychiatrie na obvineného M. A. a znaleckým posudkom z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvia chirurgie a traumatológie na poškodenú O.. G. A., lekáorskými správami na poškodenú O.. G. A. č. I. 223-228, 230-237, správou od zdravotnej poisťovne Dôvera na poškodenú, fotodokumentáciou k zraneniam poškodenej G. A. z 15.08.2020, ako aj ostatnými listinnými dôkazmi zabezpečenými do vyšetrovacieho spisu v priebehu vykonaného vyšetrovania. Následne poukázal na obsah výpovedí poškodenej a svedkov. Ďalej prokurátor dôvodil, že M. A. k trestnej činnosti kladenej mu za vinu pred vyšetrovateľkou PZ dňa 16.08.2020 uviedol, že čo sa týka skutku, za ktorý mu bolo vznesené obvinenie, tento je pravdivý a ľutuje, čo sa stalo. Chce sa liečiť a ospravedlniť sa manželke, nakoľko má problémy s alkoholom a keď pije alkohol, nevie sa ovládať, zvykne mu vynechať. Nezhody s manželkou má asi 2 roky. Niekedy do manželky len drgol, niekedy sa na ňu zahnal, včera ju chytil za ruky a omodrela, ale ona omodrie aj preto, lebo má zlú zrážanlivosť krvi. Medzi sviatkami v roku 2018 obvinený manželku ťahal po podlahe a ona potom musela ísť na operáciu. Ako ju obvinený dvíhal, tak jej natrhol šľachy s tým, že manželka bola vtedy tiež opitá. V zápale hnevu obvinený povedal poškodenej, že ju zmláti, ale nikdy tak neurobil. Bolo to len chytanie za ruky a tak omodrela. Pri hádkach manželke aj vulgárne nadával do píč, kuriev a podobne. Pred súdom svoje konanie proti manželke už len bagatelizoval a nedokázal hodnoverne vysvetliť rozdiely vo svojich výpoveďach z prípravného konania a z konania pred súdom. Na záver potom navrhol, aby krajský súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil okresnému súdu na nové pojednanie a rozhodnutie.

K odvolaniu prokurátora sa napokon vyjadril obžalovaný dňa 31.08.2022 tak, že odvolanie prokurátora je nedôvodné a pokiaľ tento poukázal na výsluchy obžalovaného a svedkov z prípravného konania, obžalovaný dal do pozornosti stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu č. 63/2009 zo 07.12.2009 a poukázal na jeho obsah. Uviedol tiež, že výsluchy vykonané v prípravnom konaní mohli byť podkladom pre podanie obžaloby, pre usvedčenie obžalovaného však možno použiť len dôkazy zákonne vykonané pred súdom. Výpoveď obžalovaného nebola na hlavnom pojednávaní čítaná a pokiaľ by aj čítaná bola, na taký postup neboli splnené podmienky podľa § 258, resp. § 263 Trestného poriadku.

Zápisnica o trestnom oznámení podanom poškodenou Mgr. A. nie je zákonným dôkazom, na ktorý by bolo možné prihliadať v konaní pred súdom rovnako, ako nemožno v konaní pred súdom prihliadať ani na výsluch tejto svedkyne uskutočnený pred vznesením obvinenia obžalovanému. Poškodená A. bola na hlavnom pojednávaní vypočutá a i keď je pravdou, že bola vypočutá aj v prípravnom konaní po vznesení obvinenia, na tento výsluch nemožno v súdnom konaní prihliadať, pretože na hlavnom pojednávaní nebola prečítaná zápisnica z tohto výsluchu. Ďalej sa obžalovaný vyjadril, že je vylúčené, aby došlo k poraneniu poškodenej spred 2 rokov spôsobom uvádzaným poškodenou, pretože uvádzaný popis mechanizmu vzniku zranenia je v rozpore so závermi znalca MUDr. Köröczza, podľa ktorého bol príčinou vzniku zranenia náraz a nie ťahanie. Znalec pripustil, že poškodená si mohla zranenie spôsobiť sama tak, ako to uviedla v nemocnici - pádom na ruku. Obžalovaný naďalej trvá na svojej nevine a táto bola, podľa jeho názoru, v konaní preukázaná. Vo vzťahu k incidentu zo dňa 14.08.2020 uviedol, že tento sa udial v byte u susedy - svedkyne Z., ktorá na hlavnom pojednávaní uviedla, že manželia A. sa u nej pohádali preto, že obžalovaný svedkyňu obchytkával a poškodená to videla. K ničomu inému nedošlo. V ďalšej časti sa obžalovaný vyjadril ku skutkovým zisteniam prakticky zhodne s jeho vyjadrením uvádzaným v podanom odvolaní a dôvody tam uvedené iba zopakoval. Záverom uviedol, že trvá na odvolaní, pretože dokazovaním vykonaným na hlavnom pojednávaní nebolo preukázané, že by sa obžalovaný dopustil žalovaného skutku. Na základe uvedeného navrhol, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok a obžalovaného oslobodil spod obžaloby v plnom rozsahu, alternatívne, aby krajský súd po zrušení rozsudku vrátil vec okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací pred tým ako začal plniť svoju preskúmvaciu povinnosť podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku zistil, že odvolanie okresného prokurátora a obžalovaného bolo podané včas, v lehote ustanovenej § 309 Trestného poriadku, odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v súlade s § 307 ods. 1 písm. a), písm. b) Trestného poriadku, pričom nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 Trestného poriadku, a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 Trestného poriadku.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku, ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

V tejto súvislosti zistil, že odvolanie okresného prokurátora a obžalovaného sú čiastočne dôvodné.

Odvolací súd v posudzovanej veci rozhodol v zmysle ustanovenia § 326 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku na neverejnom zasadnutí, pretože rozhodoval podľa § 321 ods. 1 Trestného poriadku a bolo zrejmé, že chyby nie je možné odstrániť na verejnom zasadnutí.

Podľa § 321 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie.

Podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku, ak po zrušení napadnutého rozsudku alebo niektorej jeho časti treba urobiť vo veci nové rozhodnutie, vráti odvolací súd vec spravidla súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Odvolací súd pripomína, že na obžalovaného M. A. bola Okresnému súdu Rimavská Sobota dňa 28.04.2021 podaná obžaloba Okresným prokurátorom Rimavská Sobota 1 Pv 339/20/6609-60, za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona, s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že od presne nezisteného času a dňa roku 2016 do 17.00 hod. dňa 14.08.2020 v byte na piatom poschodí na X. O. č. XXXX/XX v F. Z., počas spolužitia so svojou manželkou O. G. A., nar. XX.XX.XXXX, trvalým bydliskom F. Z., ul. O. č. XXXX/XX opakovane pod vplyvom alkoholu psychicky a fyzicky ubližoval svojej manželke, tým spôsobom, že jej nadával do píč, kuriev a sprostej vysokoškolskej učiteľky, čím ju ponižoval, vyhrážal sa jej, že ju zabije, fyzicky ju napádal a to tým spôsobom, že ju silne chytal, stískal a trhal za ruky v laktách a potom ju ťahal zo strany na stranu, čím jej spôsoboval modriny po tele, tak isto presne nezisteného dňa a času medzi vianočnými sviatkami roku 2018 O. G. A. strhol spiacu z postele a ťahal

ju za ruku po podlahe ich bytu približne na vzdialenosť piatich metrov, čo si u nej vyžiadalo aj operačnú liečbu s nezistenou dobou práceneschopnosti, pričom tak isto naposledy dňa 14.08.2020 v čase okolo 16.00 až 17.00 hod. O.. G. A. fyzicky napadol tak, že ju chytil za obidve ruky v oblasti lakťa a následne do nej strčil, čím týmto konaním spôsobil poškodenej O.. G. A. podľa lekárskej správy Svet zdravia, a.s., Chirurgická príjmová ambulancia od O.. W. V. ľahký úraz a to viaceré povrchové poranenia predlaktí obojstranne, nadlaktia vpravo, chrbta, drieku, brady vľavo, jarmovej oblasti vľavo, predkolenia, kolena, členka vľavo s početnými hematómami s dobou liečenia a práceneschopnosti do 14 dní.

Okresný súd po vykonanom dokazovaní na hlavnom pojednávaní upravil skutkovú vetu a konanie obžalovaného prekvalifikoval, tak ako je to uvedené v úvode tohto odôvodnenia. Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil tak, že skutkové tvrdenia prokurátora v obžalobe sa vykonaným dokazovaním na hlavnom pojednávaní nepreukázali a vo vzťahu k týmto tvrdeniam boli zistené vážne rozpory vyplývajúce na prvom mieste zo samotného správania sa poškodenej a z jej postoja ohľadom ňou tvrdených fyzických a psychických atakov zo strany obžalovaného manžela. Aj keď je súdu známe, že domáce násilie sa odohráva najmä „v uzavretých priestoroch domácností“, kde sa okrem útočníka a obete nenachádza vo väčšine prípadov žiaden iný svedok, nemožno v predmetnej veci nezohľadniť skutočnosť, že v danom prípade nemal nikto z vypočutých svedkov o poškodenej tvrdených útokoch na jej osobu zo strany manžela, žiadnu vedomosť. Ide pritom o svedkov, ktorí sú blízkymi príbuznými manželov ale aj o nestranných svedkov - bývalých spolupracovníkov poškodenej. Žiaden z vypočutých svedkov, okrem poškodenej, na hlavnom pojednávaní nepotvrdil, že by za žalované obdobie obžalovaný poškodenú manželku fyzicky napádal a psychicky ju týral tým spôsobom, ako to ona samotná popisuje. Samotná poškodená navyše na hlavnom pojednávaní priznala, že štyri roky manžela „kryla“ a o hlavnej príčine jej úrazu z obdobia Vianoc 2018 nehovorila ani blízkym osobám pravdu. Okrem toho, aj pri samotnom prijatí do nemocnice ošetrujúcemu lekárovi uviedla, že spadla na schodoch, pričom samotný znalec MUDr. G. na hlavnom pojednávaní pri výsluchu uviedol, že v súčasnosti sa nedá uviesť, či k zraneniu došlo tak, ako to poškodená uviedla v nemocnici, teda pádom na schodoch, alebo tak, ako to uvádzala v prípravnom konaní, t. j. ťahaním za túto ruku. Ohľadom vzniku tohto úrazu tak vznikajú vážne pochybnosti, ktoré spôsobila samotná poškodená tým, že tak lekárom, ako aj blízkym príbuzným uviedla, že tento úraz bol spôsobený jej pádom, čo však už nekorešponduje s jej súčasným tvrdením ohľadom vzniku úrazu v súvislosti s trestným stíhaním jej manžela, ktorý navyše vznik úrazu popisuje totožne s vypočutými svedkami, a to najmä dcérami. Žiaden z vypočutých svedkov, či už na hlavnom pojednávaní alebo aj v prípravnom konaní, nepotvrdil, prípadne mu nebolo známe žiadne násilné konanie obžalovaného voči manželke, a to ani v prípade, že bol z jeho strany konzumovaný alkohol. Rovnako tak žiaden z vypočutých svedkov nepotvrdil, že by mal obžalovaný manželke vulgárne nadávať, ponižovať ju, prípadne sa jej vyhrážať. Žiaden z vypočutých svedkov nevyповedal o tom, že by sa poškodená manželka správala voči obžalovanému podriadene, prípadne že by navonok, a to tak v osobnom živote, ako aj v práci, pôsobila na svoje okolie zakríknuto, utiahnuto, ustráchané a pod. Samosudca mal ďalej vážne pochybnosti ohľadom pravdivosti poškodenej aj z výsluchu jej dcér, ktoré zhodne uviedli, že mama im počas obdobia kým žili v spoločnej domácnosti mnohokrát klamala.

Vo veci konajúci samosudca okresného súdu ďalej uviedol, že prokurátor postavil obžalobu len na jedinom priamom dôkaze, a to výsluchu poškodenej, avšak zároveň žiadne nepriame dôkazy, ktoré boli ku skutku vykonané na hlavnom pojednávaní, netvorili vo svojom súhrne logickú, ničím neporušenú a uzavretú sústavu nepriamych dôkazov navzájom sa doplňujúcich a na seba nadväzujúcich, ktoré sú v takom príčinnom vzťahu k dokazovanej skutočnosti, že z nich možno vyvodíť len jediný záver a súčasne vylúčiť možnosť iného záveru, tak ako to vyplýva z judikovaného rozhodnutia pod č. R 38/1970 a č. R 38/1968. Naproti tomu mal samosudca z vykonaného dokazovania za preukázané, že obžalovaný dňa 14.08.2020 v čase okolo 16:00 hod. až 17:00 hod. manželku O.. G. A. fyzicky napadol tak, že ju chytil za obidve ruky v oblasti lakťa a následne do nej strčil, a týmto konaním spôsobil poškodenej viaceré povrchové poranenia predlaktí obojstranne, nadlaktia vpravo, chrbta, drieku, brady vľavo, jarmovej oblasti vľavo, predkolenia, kolena, členka vľavo s početnými hematómami s dobou liečenia a práceneschopnosti do 14 dní. Na základe uvedeného potom samosudca uznal obžalovaného za vinného zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na ust. § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona a § 127 ods. 4 Trestného zákona.

Podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány

činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku, orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Podľa § 168 ods. 1 Trestného poriadku, ak rozsudok obsahuje odôvodnenie, súd v ňom stručne uvedie, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia opiera a akými úvahami sa správal pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporujú. Z odôvodnenia musí byť zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou, prečo nevyhovel návrhom na vykonanie ďalších dôkazov a akými právnymi úvahami sa správal, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu. Ak rozsudok obsahuje ďalšie výroky, treba odôvodniť aj tieto výroky.

Krajský súd konštatuje, že vyššie citovanými ustanoveniami sa súd prvého stupňa dôsledne neriadil. Okresný súd nesprávne ustálil skutkový stav a v nadväznosti na to dospel k nesprávnym skutkovým a právnym záverom, čo v konečnom dôsledku viedlo k nesprávnemu rozhodnutiu vo veci samej.

Pokiaľ sa jedná o ustálenie skutkového stavu a jeho správne právne posúdenie, krajský súd dospel k záveru, že vo veci konajúci samosudca nesprávne posúdil a vyhodnotil všetky vykonané dôkazy v ich súhrne, na základe ktorej skutočnosti dospel k nesprávnemu skutkovému i právnemu posúdeniu veci, preto napadnuté rozhodnutie krajský súd považoval za predčasné. Odvolací súd sa nestotožnil so záverom prvostupňového súdu v tom smere, že nikto z vypočutých svedkov nemal o poškodenej tvrdených útokoch na jej osobu zo strany obžalovaného žiadnu vedomosť a žiadne nepriame dôkazy, ktoré boli ku skutku vykonané na hlavnom pojednávaní, netvorili vo svojom súhrne logickú, ničím neporušenú a uzavretú sústavu nepriamych dôkazov navzájom sa dopĺňujúcich a na seba nadväzujúcich, ktoré sú v takom príčinnom vzťahu k dokazovanej skutočnosti, že z nich možno vyvodiť len jediný záver a súčasne vylúčiť možnosť iného záveru. V tejto súvislosti krajský súd poukazuje predovšetkým na výpovede svedkov L. G., O.. W. Z., G. O., V. S., čiastočne aj svedecké výpovede I. A., M. A. a P. H., ktorí svedkovia mali vedomosť nepriamo, sprostredkovane, od poškodenej o násilnom konaní obžalovaného voči poškodenej, trvajúcim dlhší čas a opakovane, neobmedzujúcim sa na fyzické, ale aj psychické násilie, ktoré skutočnosti je potrebné rovnako zohľadniť pri hodnotení dôkazov v intenciách ust. § 2 ods. 12 Trestného poriadku.

Nemožno opomenúť ani znalecký posudok č. 114/2020 znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, zo záverov ktorého vyplýva, že poškodená dňa 22.12.2017 utrpela stredne ťažký úraz - zlomeninu diafýzy ľavej ramennej kosti s posunom úlomkov, vyžadujúcu si operačný zákrok a liečbu s PN nad 42 dní, ku ktorému úrazu mohlo dôjsť pri páde z postele, keď mala byť poškodená ťahaná za ľavú ruku. Rovnako dňa 15.08.2020 utrpela hematómy po celom tele, v rôznych štádiách vstrebávania, jedná sa o ľahší úraz s liečbou a PN nad 7 dní, pričom k početným krvným podliatinám na tele poškodenej došlo tlakom ruky útočníka na ramená, lakeť a predlaktie jeho tlačením alebo sácaním. Odsotením a následným pádom na chrbát došlo ku krvným podliatinám dolných končatín, drieku a chrbta. Nemenej významným je znalecký posudok č. 109/2020 znalca z odvetvia psychiatrie, znalecký posudok č. 63/2020 znalca z odvetvia psychiatrie a znalecký posudok č.25/2020 znalca z odboru psychológie. Zo znaleckého posudku č. 109/2020 o duševnom stave obžalovaného je zrejmá jeho abnormne štruktúrovaná osobnosť s rysmi nezdržanlivosti a impulzivitu, čo je považované za poruchu osobnosti, rovnako je zrejmý habituálny, návykový alkoholizmus s potrebou absolvovať ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou. Naproti tomu, zo znaleckého posudku č. 63/2020 o duševnom stave poškodenej nevyplývala žiadna duševná porucha, jej kontakt s realitou je zachovaný, bola zistená prevaha emocionalita nad racionom, silná citová väzba k manželovi (obžalovanému) bez racionálnej kontroly, z ktorých dôvodov mala poškodená dlhé roky podliehať agresívnemu správaniu obžalovaného, čo nedokázala spracovať a riešiť, z ktorého dôvodu bola manipulovateľná a ovládateľná obžalovaným. Zároveň neboli zistené sklony poškodenej ku konfabulácii a k vedomej nepravde. Počas pobytu obžalovaného vo väzbe bolo u poškodenej zistené zlepšené prežívanie a pokojný priebeh prežívania bežného života. Závery naposledy zmieneneho posudku boli potvrdené aj znaleckým posudkom č. 25/2020 na poškodenú a z ktorých je evidentné,

že poškodená nemá sklon k forenzne významnému či chorobnému skresľovaniu výpovede o zažitom, nebol zistený sklon ku konfabulácii a vedomej nepravde. Špecifická vierohodnosť výpovedí poškodenej, vzťahujúca sa k reprodukcii zažitého, je dostatočná.

Takisto, pokiaľ ide o výpovede jednotlivých svedkov, odvolací súd identifikoval v tejto trestnej veci dve skupiny svedkov, a to svedkov s blízkym vzťahom k poškodenej, ale aj svedkov s blízkym vzťahom k obžalovanému. Vzhľadom k vzájomným sociálnym interakciám svedkov a obžalovaného, resp. poškodenej je potrebné všetky svedecké výpovede podrobiť ich hodnoteniu z hľadiska vierohodnosti a nepostupovať selektívne len vo vzťahu k vybraným svedkom. Žiada sa dodať, že je povinnosťou súdu pri hodnotení vierohodnosti svedka prihliadnuť najmä k vnútornej štruktúre výpovede svedka, teda či si neodporuje v podstatných okolnostiach, o ktorých vypovedal k logickým súvislostiam o okolnostiach, o ktorých svedok vypovedal, či výpoveď svedka je v súlade aj s ostatnými dôkazmi zadováženými v trestnom konaní a či jeho výpoveď je konzistentná a jednoznačne vypovedá o podstatných okolnostiach skutku. Taktiež je potrebné prihliadať na existenciu vlastného záujmu svedka na výsledku trestného konania, v prípade, že v trestnom konaní vyjde najavo motív a príčina, ktoré by mohli mať na výpoveď svedka vplyv. Je úlohou súdu, aby po zvážení všetkých dôkazov a okolností prípadu, postupom v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku podľa vnútorného presvedčenia rozhodol, ktorá skupina dôkazov je vierohodná a ktorá vierohodná nie je (6To/8/2018).

Neušlo pozornosti krajského súdu, že obžalovaný namietal zákonnosť a použiteľnosť zápisnice o trestnom oznámení podanom poškodenou Mgr. A. v konaní pred súdom, na ktorú námietku nemohol odvolací súd nereagovať. Je potrebné dať do pozornosti, že v zmysle konštantnej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky trestné oznámenie spadá do kategórie „všetkého“ v zmysle § 119 ods. 3 Trestného poriadku, lebo za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov podľa Trestného poriadku alebo podľa osobitného zákona vrátane „oznámenia“. Trestné oznámenie preto môže byť na hlavnom pojednávaní čítané ako listinný dôkaz podľa § 269 Trestného poriadku. To platí bez ohľadu na okolnosť, že oznámenie o skutočnostiach nasvedčujúcich spáchaniu trestného činu je podnetom na začatie trestného stíhania. Okolnosť, že oznamovateľom formou listinného dôkazu je poškodená však nenahrádza jej výpoveď (4Tdo/45/2018).

Obhajoba obžalovaného namietala, že výpoveď obžalovaného (z prípravného konania) nebola na hlavnom pojednávaní čítaná a pokiaľ by aj čítaná bola, na taký postup neboli splnené podmienky podľa § 258, resp. § 263 Trestného poriadku. K tomu odvolací súd konštatuje, že okresný súd v odôvodnení rozsudku na str. 13 posledný ods., skutočne uvádza, že „uvedený skutok je čiastočne potvrdený aj výsluchom obžalovaného počas prípravného konania, keď pri výsluchu dňa 16.8.2020 okrem iného na otázku vyšetrovateľa uviedol...“, a to napriek tomu, že tento dôkaz nebol na hlavnom pojednávaní vykonaný. Okresný súd v danom prípade nepostupoval v súlade s ustanovením § 2 ods. 19 Tr. por. podľa, ktorého pri rozhodovaní na hlavnom pojednávaní, smie súd prihliadnuť len na tie dôkazy, ktoré boli v tomto konaní vykonané. Pokiaľ sa počas výsluchu obžalovaného objavili rozpory medzi jeho skoršou výpoveďou a údajmi na hlavnom pojednávaní, mohla byť jeho skoršia výpoveď (zo dňa 16.8.2020) prečítaná postupom podľa § 258 ods. 4 Tr. por. a obžalovaný vyzvaný na vysvetlenie príčiny zmeny a až následne použiteľná. Obdobný postup mal byť zvolený aj počas výsluchu poškodenej, a to podľa § 264 ods. 1 Tr. por. Odvolací súd pripomína okresnému súdu, že podľa § 278 ods. 2 Tr. zák., ak nejde o prípad podania obžaloby po konaní o návrhu na dohodu o vine a treste podľa § 232 ods. 5 alebo 6, súd môže pri svojom rozhodnutí prihliadať len na skutočnosti, ktoré boli prebraté na hlavnom pojednávaní, a opierať sa o dôkazy, ktoré boli na hlavnom pojednávaní vykonané.

Povinnosťou súdu prvého stupňa po vrátení veci na nové prejednanie a rozhodnutie bude, určiť termín hlavného pojednávania, stručne oboznámiť strany trestného konania s doposiaľ vykonaným dokazovaním, zvážiť doplnenie dokazovania o nevykonané dôkazy, následne vykonané dôkazy vyhodnotiť v intenciách ustanovenia § 2 ods. 12 Trestného poriadku, teda po starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu každý dôkaz jednotlivito a následne aj v ich súhrne, ustáliť skutkový dej bez dôvodných pochybností a následne znova rozhodnúť. V rozhodnutí je súd povinný uviesť, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporujú. Z odôvodnenia rozhodnutia musí byť zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou obžalovaného a argumentáciu prokurátora predloženou v obžalobe (ako i v odvolaní) a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu. Odvolací súd pripomína súdu

prvého stupňa, že jeho rozhodnutie musí byť náležite zdôvodnené v intenciách §168 ods. 1 Trestného poriadku, tak po skutkovej ako aj právnej stránke.

S poukazom na vyššie uvedené, odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa považoval za predčasné, nakoľko sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie a na objasnenie skutkového stavu veci bude potrebné vykonané dôkazy opätovne vyhodnotiť jednotlivo aj v ich súhrne, preto postupom podľa § 321 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici jednomyseľne (§ 163 ods. 4 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.